

Г. М. Шовкопляс

Бобринський Олексій Олександрович

БОБРИНСЬКИЙ Олексій Олександрович (19. 05. 1852, С.-Петербург – 02. 09. 1927, м. Ніцца, Франція) – державний і політичний діяч, археолог, цукро заводчик. Брат [А.](#) та [Г. Бобринських](#). Граф, сенатор (1896), обер-гофмейстер (1916). Землевласник Черкас. пов. Навч. на юрид. факультеті С.-Петербур. університету (1870–72). Служив у канцелярії КМ; предводителем дворянства С.-Петербур. пов. (1875–78) й губ. (1878– 99), одночасно почес. мировим суддею Черкас. пов. Київ. губ. (1878–81, 1885–87, 1887–90); 1907–12 – депутат 3-ї Держ. думи від Чигирин. пов. Київ. губ. Голова С.-Петербур. міської думи та Ради об'єднаного дворянства (1906–12), голова ради Рос.-англ. банку (1914–18). Член Держ. ради (1912–17), де 1915–16 очолював групу правих. Міністр землеробства (1916). Підтримував політику П. Столипіна, намагався зблизити крайньо правих із націоналістами та октябристами. 1886–1917 – голова Імператор. археол. комісії. Від 1879 проводив археол. розкопки курганів поблизу м. Сміла (нині Черкас. обл.), від 1891 – у м. Гурзуф (нині АР Крим), від 1900 – у Черкас. та Чигирин. пов. Київ. губ. (усього дослідив бл. 1000 курганів бронз. та скіф. часів). Зібрав унікальну колекцію старовин. бронзи, запропонував свою класифікацію курганних періодів, ввів терміни «палеоліт» і «неоліт». Частина колекцій передав до Київ. худож.-пром. і ХМ (нині НМІ України), частина потрапила до Черкас. музею. 1918–19 жив у Києві, був одним із кер. Ради монарх. блоку; 1919 – у Берліні, де видавав газету монарх. напрямку «Вера и верность», повернувся в Росію, однак 1920 разом із армією А. Денікіна евакуювався до Константинополя, згодом – у Ніццу. Входив до Ради держ. об'єднання Росії.

Основні праці

О раскопках близ местечка Смелы // Тр. Одес. археол. съезда. О., 1883; [Описание раскопок в Крыму и на Кавказе] // Отчеты Император. археол. комиссии. С.-Петербург, 1886–1907; Курганы и случайные археологические находки близ местечка Смелы. Т. 1–3. С.-Петербург, 1887–1901; Об одной из фресок лестницы Киево-Софийского собора // Зап. Император. рус. археол. об-ва. 1889. Т. 4; Несколько слов о местности, прилегающей к развалинам замка в Гурзуфе // Изв. Таврич. ученой археол. комиссии. 1894. № 21; [Отчеты о раскопках в Черкасском и Чигиринском уездах] // Изв. Император. археол. комиссии. 1900–1917. Вып. 4, 14, 17, 20, 35; Отзыв о труде В. Б. Антоновича «Археологическая карта Киевской губернии (Москва, 1895)». С.-Петербург, 1900; Киевские миниатюры XI века и портрет князя Ярополка Изяславича в псалтири Егберта, архиепископа Трирского. С.-Петербург, 1902; Херсонес Таврический: Истор. очерк. С.-Петербург, 1905; Народные русские деревянные изделия. Москва, 1911; Le trésor de Poltava // Memoires de la Société nationale des antiquaires de France. Paris, 1914. Т. 73.

Рекомендована література

1. Антонович В. Б. Труды гражданина А. А. Бобринского по археологии Киевской губернии и вообще Южного края // Чтения в Истор. об-ве Нестора-летописца. 1896. Кн. 10;
2. Древности из собрания гр. А. А. Бобринского // КС. 1903. № 10;
3. Рудаков В. Е. Археологическая деятельность гражданина А. А. Бобринского: По поводу 25-летия его председательствования в Император. археол. комиссии // Истор. вест. 1911. № 3;
4. Курінний П. Історія археологічного знання про Україну. Мюнхен, 1970;
5. Незабутые могилы. Российское зарубежье: некрологи 1917–1997. Т. 1. Москва, 1999;
6. Шилов Д. Н. Государственные деятели Российской империи 1802–1917: Биобиблиогр. справоч. С.-Петербург, 2002.

Бібліографічний опис:

Бобринський Олексій Олександрович / Г. М. Шовкопляс// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-35635>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).